PWYLLGOR TRWYDDEDU

Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Trwyddedu a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun, a thrwy gynhadledd fideo ddydd Mercher, 5 Mehefin 2024 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Joan Butterfield, Gwyneth Ellis, Bobby Feeley, Hugh Irving, Alan James, Brian Jones, Delyth Jones, Paul Keddie ac Andrea Tomlin

Arsylwr – y Cynghorydd James May

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfreithiwr (LB), Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd, Adfywio a Datblygu Economaidd (GR), Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd (IM), Uwch Swyddog Trwyddedu (NJ), a Gweinyddwyr Pwyllgorau (KEJ a SLW [Gweddarlledwr])

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorydd Ellie Chard

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd Joan Butterfield gysylltiad personol ag eitem rhif 7 ar y rhaglen – Tabl Prisiau a Thaliadau Cerbydau Hacni – gan ei bod yn defnyddio tacsis.

3 PENODI CADEIRYDD

Gofynnwyd am enwebiadau ar gyfer Cadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2024/25. Cynigodd y Cynghorydd Andrea Tomlin y dylid penodi'r Cynghorydd Bobby Feeley yn Gadeirydd, ac fe eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Hugh Irving. Ni chafwyd unrhyw enwebiadau eraill.

PENDERFYNWYD *penodi'r Cynghorydd Bobby Feeley yn Gadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.*

4 PENODI IS-GADEIRYDD

Gofynnodd y Cadeirydd am enwebiadau ar gyfer swydd Is-gadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2024/25. Cynigiodd y Cynghorydd Brian Jones y dylid penodi'r Cynghorydd Hugh Irving yn Is-gadeirydd, ac fe eiliwyd hynny gan y Cynghorydd Andrea Tomlin. Ni chafwyd unrhyw enwebiadau eraill.

PENDERFYNWYD *penodi'r Cynghorydd Hugh Irving yn Is-gadeirydd y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.*

5 MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ar y pwynt hwn, dywedodd y Cadeirydd mai dyma gyfarfod cyntaf y Pwyllgor Trwyddedu ers colli'r Cynghorydd Win Mullen-James, a thalodd deyrnged i'r Cynghorydd am ei blynyddoedd o wasanaeth ac ymroddiad, gan amlygu ei rhinweddau cadarnhaol. Byddai pawb yn gweld ei cholli.

6 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Trwyddedu a gynhaliwyd ar 5 Mawrth 2024.

Materion yn Codi – Tudalen 6: Rhaglen Waith y Pwyllgor Trwyddedu ar gyfer 2024 – diolchodd y Cynghorydd Andrea Tomlin i swyddogion am y sesiwn hyfforddi ar Weithdrefnau Arbennig (tyllu'r croen) a gynhaliwyd ar 22 Mawrth 2024. Fe'i cafodd yn addysgiadol a defnyddiol iawn ar gyfer ei rôl fel aelod o'r pwyllgor.

PENDERFYNWYD *derbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 5 Mawrth 2024 a chadarnhau eu bod yn gywir.*

7 TABL PRISIAU A THALIADAU CERBYDAU HACNI

Cyflwynodd Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd adroddiad (a ddosbarthwyd yn flaenorol) yn diweddaru'r aelodau ar adolygiad y prisiau cyfredol ar gyfer cerbydau hacni (tacsis), a Thabl Prisiau arfaethedig ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

Mae'r prisiau presennol wedi bod yn destun adolygiad parhaus ers canol 2023. Yr oedd ymgynghoriad cyhoeddus ar gynigion i gynyddu'r prisiau presennol wedi darparu ymateb cymysg, ac ym mis Rhagfyr 2023 penderfynodd y Pwyllgor Trwyddedu gadw'r prisiau presennol tra bod cyfrifiannell brisiau yn cael ei datblygu. Ers hynny, ychydig iawn o ymateb a gafwyd gan y fasnach drwyddedig i gynorthwyo i fwydo ychwaneg o ddata i'r gyfrifiannell brisiau, a lle nodwyd bylchau yn y data dibynnwyd ar ddata arall er mwyn datblygu'r gyfrifiannell brisiau a dull gweithredu, a nodwyd yn fanwl yn yr adroddiad ynghyd â'r prisiau a luniwyd a thabl yn cymharu awdurdodau gogledd Cymru.

Gofynnwyd i'r aelodau ystyried manylion yr adroddiad, gan gynnwys yr effaith ar y fasnach dacsis a defnyddwyr tacsis o ganlyniad i gynnydd yn y prisiau, a naill ai (i) cadw'r tabl prisiau presennol, neu (2) gynyddu'r prisiau yn unol â'r gyfrifiannell brisiau, yn amodol ar ymgynghoriad statudol. Pe bai'r aelodau'n cefnogi cynnydd yn y prisiau ac na chafwyd unrhyw wrthwynebiad yn dilyn ymgynghoriad, byddai'r cynnydd yn cael ei weithredu, ond byddai'n rhaid cyflwyno unrhyw wrthwynebiadau a dderbynnid ger bron y Pwyllgor i'w hystyried. Byddai unrhyw dariff terfynol yn destun Penderfyniad Dirprwyedig Aelod Arweiniol.

Yn ystod y drafodaeth diolchodd yr aelodau i swyddogion am yr adroddiad cynhwysfawr a nodwyd y dull gweithredu pwyllog a chadarn a ddefnyddiwyd wrth ddatblygu'r gyfrifiannell brisiau. Ystyriodd yr aelodau'r adroddiad yn ofalus ynghyd â'r dewisiadau a oedd ar gael iddynt, a gofynnwyd cwestiynau amrywiol i'r swyddogion yn ystod y trafodaethau. Cyfeiriwyd yn benodol at ddiffyg awydd ymddangosiadol y fasnach dacsis i gynyddu'r prisiau a'r effaith ar ddefnyddwyr tacsis yn yr hinsawdd ariannol bresennol. Crybwyllwyd amseru ac amlder adolygiadau prisiau, a pha un a

fyddai dull o gynyddu prisiau fesul cam yn rheolaidd yn osgoi cynnydd mawr yn y ffioedd ar ôl cyfnod hwy ai peidio. Nodwyd bod y tariff yn pennu'r pris uchaf posibl a ganiateir a gellid codi ffi is. Trafodwyd hefyd werth cynnal ymgynghoriad eang ar y cynnydd arfaethedig yn y prisiau ac ystyried y safbwyntiau hynny cyn gwneud penderfyniad terfynol.

Ymatebodd y swyddogion i gwestiynau a sylwadau'r aelodau fel a ganlyn –

- yr oedd ymgynghoriadau blaenorol â'r fasnach dacsis wedi darparu ymateb cymysg o blaid ac yn erbyn codi prisiau; ni chafwyd cawod o geisiadau am gynnydd yn y prisiau
- yr oedd lefel y gyrwyr trwyddedig newydd yn dal yn gyson â blynyddoedd blaenorol a nifer y gyrwyr trwyddedig yn parhau i fod yn weddol gyson
- yr oedd y gyfrifiannell brisiau'n darparu ffordd o gyfrifo cost gyfartalog gweithredu busnes tacsis ac yr oedd y cynnydd arfaethedig yn seiliedig ar fethodoleg fanwl
- manylwyd ar y tariff a luniwyd, fel y'i nodwyd yn yr adroddiad, a oedd yn rhoi'r pris uchaf posibl y gellid ei godi a byddai'n arwain at gynnydd o'r pris presennol, sef £6.00, i bris arfaethedig o £6.94, yn seiliedig ar siwrnai 2 filltir
- byddai'r tariff arfaethedig yn peri i Sir Ddinbych fod yr awdurdod drutaf yng ngogledd Cymru, ac yng nghanol y tabl cenedlaethol o brisiau tacsis
- ni wyddid beth oedd y dull a ddefnyddid gan awdurdodau lleol eraill gogledd Cymru i gyfrifo prisiau, a bu'n 1-4 blynedd ers i'r awdurdodau hynny adolygu eu prisiau ddiwethaf; yr oedd un awdurdod nad oedd wedi cynyddu ei brisiau ers 2010
- manylwyd ar yr ymgynghoriad eang, yn ogystal â gofynion statudol, pe bai'r dewis hwnnw yn cael ei gymeradwyo – byddai'n cynnwys ymgysylltu sylweddol gyda'r fasnach drwyddedig, cynghorau tref / cymuned a sefydliadau amrywiol ynghyd â phresenoldeb ar-lein ac ar y cyfryngau cymdeithasol yn gysylltiedig â phorth Sgwrs y Sir
- nid oedd amserlen statudol benodol i adolygu prisiau a oedd wedi eu cyflwyno'n flaenorol ar gais y fasnach dacsis neu aelodau, ac yr oedd cytundeb wedi bod i ailystyried y prisiau o fewn 12 mis yn dilyn yr adolygiad diwethaf
- nifer fechan o geisiadau am gynnydd yn y prisiau a gafwyd o gymharu â nifer y gyrwyr trwyddedig, ond yr oedd yn anodd canfod safbwyntiau'r fasnach dacsis yn ehangach; yn ogystal, dim ond nifer fechan oedd wedi cymryd rhan yn adolygiad y gyfrifiannell brisiau
- yr oedd yn debygol y byddai perchnogion tacsis yn adennill TAW ar danwydd, a defnyddiwyd y cyfraddau diweddaraf a gyhoeddwyd gan yr AA ar gyfer tanwydd wrth gyfrifo'r prisiau
- ni heriwyd y cyfrifiadau a gyflwynwyd gan y Cynghorydd Brian Jones a oedd yn dangos y byddai prisiau arfaethedig ar gyfer siwrneiau pellach na 10 milltir yn gostwng o gymharu â'r tariff presennol, ac eglurwyd y defnyddid tariff 2 filltir fel mesur safonol yn nhablau cenedlaethol prisiau tacsis ac ni wnaed cyfrifiadau y tu hwnt i hynny; yr oedd y ffigurau'n dibynnu'n gyfan gwbl ar y gyfrifiannell brisiau
- cadarnhawyd bod gweithredwyr tacsis yn codi eu prisiau eu hunain, ac yr oedd y symiau ar gyfer yr un siwrnai yn amrywio, yn amodol ar y tariff uchaf posibl a bennwyd gan yr awdurdod.

Yn dilyn trafodaeth fanwl nid oedd y rhan fwyaf o'r aelodau yn meddwl bod awydd gan y fasnach dacsis i gynyddu prisiau. Awgrymwyd y byddai gwerth i ymgynghori ar gynnydd yn y prisiau er mwyn cael gwybod yn iawn beth yw'r safbwyntiau hynny, er mwyn eu hystyried ymhellach cyn gwneud penderfyniad terfynol. Amlygodd y swyddogion y byddai angen i'r aelodau gefnogi'r cynnydd arfaethedig yn y tabl prisiau

er mwyn cynnal ymgynghoriad arno oherwydd byddai'r ffioedd hynny'n dod i rym pe na dderbynnid unrhyw sylwadau i'r ymgynghoriad. Cadarnhawyd y byddai'r broses ymgynghori'n costio tua £1500-£2000.

Ar y pwynt hwn gofynnodd aelod o'r cyhoedd am gael siarad. Dywedodd y Cyfreithiwr nad oedd hawl gan aelod o'r cyhoedd i siarad yng nghyfarfod y Pwyllgor Trwyddedu – yr oedd hynny yn ôl disgresiwn y Cadeirydd. Yr oedd dadl deg wedi bod, ac, er mwyn bod yn deg, ni fyddai yna wrthfarn pe bai caniatâd yn cael ei roi. Gwrthododd y Cadeirydd y cais.

Wedi ystyried cynnwys yr adroddiad a rhoi sylwadau fel y bo'r angen ynglŷn â'r dogfennau am y dull gweithredu sydd ynghlwm fel Atodiadau, estynnodd y Cadeirydd wahoddiad am gynnig. Cynigiodd y Cynghorydd Hugh Irving, ac eiliwyd gan y Cynghorydd Joan Butterfield, bod y tabl prisiau presennol yn cael ei gadw, a bod swyddogion yn cael eu cyfarwyddo i baratoi adroddiad i'w gyflwyno ger bron y Pwyllgor Trwyddedu mewn deuddeng mis er mwyn adolygu'r sefyllfa.

Ar ôl cael ei roi i bleidlais –

***PENDERFYNWYD**, drwy fwyafrif, bod y Pwyllgor Trwyddedu yn –*

(a) *cadw'r tabl prisiau presennol*

(b) *cyfarwyddo'r swyddogion i baratoi adroddiad ar gyfer y Pwyllgor Trwyddedu i adolygu'r sefyllfa ymhen 12 mis.*

8 ADOLYGU GOFYNION TRWYDDEDU CERBYDAU HYGYRCH I GADEIRIAU OLWYN

Cyflwynodd yr Uwch Swyddog Trwyddedu adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) yn gofyn i'r aelodau adolygu'r gofynion presennol ar gyfer Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn a drwyddedir gan y Cyngor.

Cymeradwywyd Polisi presennol Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat gan y Pwyllgor Trwyddedu ym mis Rhagfyr 2016. Yr oedd yn cynnwys cyfyngiad oed, sef bod rhaid i holl gerbydau newydd y fflyd fod yn iau na 5 mlwydd oed, ac y byddai'n rhaid cael gwared ag unrhyw gerbyd a oedd yn cyrraedd 12 mlwydd oed. Yn dilyn nifer o estyniadau, byddai'r cyfyngiad yn dod i rym o'r diwedd ar 1 Gorffennaf 2024. Yr oedd gofyn i Gerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn fodloni'r un safonau ag unrhyw gerbyd arall, ond yr oedd y costau a oedd yn gysylltiedig â Cherbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn lawer uwch. Gan ystyried effaith y cyfyngiad oed ar argaeledd Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn, cefnogai Cludiant Ysgol Sir Ddinbych adolygu'r gofynion, ac yr oedd nifer fechan o'r fasnach dacsis hefyd wedi gofyn am adolygiad i'w gwneud yn fwy fforddiadwy i drwyddedu Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn.

Cyfeiriwyd at ganllawiau arferion gorau'r Adran Drafnidiaeth a pherthnasedd Papur Gwyn Llywodraeth Cymru ar ddiwygio tacsis ynghyd â manylion ynglŷn ag oedran ac allyriadau cerbydau a Cherbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn a oedd wedi eu trwyddedu yn Sir Ddinbych. Oherwydd yr angen i fynd a'r afael â'r prinder Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn, gofynnwyd i'r aelodau ystyried a fyddai'n

briodol cael gwared â'r cyfyngiad oed ar gyfer y cerbydau hyn a chyflwyno gofyniad allyriadau gofynnol, ac a ddylid cynnal mwy o brofion ar gerbydau o ganlyniad. Argymhellodd y swyddogion gynnal ymarfer ymgynghori ar y dewisiadau canlynol ac adrodd am ganlyniadau'r ymgynghoriad mewn cyfarfod yn y dyfodol –

(a) peidio â gwneud unrhyw newid i'r gofynion trwyddedu presennol ar gyfer Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn sy'n golygu eu bod wedi'u trwyddedu ar yr un sail â cherbydau "arferol"
(b) ystyried dileu'r gofynion oedran presennol ar gyfer Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn a'u disodli gydag amod bod yn rhaid i bob cerbyd o'r fath gyrraedd safonau allyriadau Ewro 6 a chael prawf cydymffurfio ychwanegol bob blwyddyn unwaith y bydd y cerbyd yn 12 oed a phob blwyddyn y mae wedi'i drwyddedu wedi hynny, h.y. 3 phrawf y flwyddyn bob 4 mis
(c) ystyried (b) uchod heb unrhyw brofion cydymffurfio ychwanegol
(d) ystyried bod pob cais newydd am Drwydded Cerbyd Hacni yn hygyrch i gadeiriau olwyn.

Pwysleisiodd yr aelodau yr angen i sicrhau bod y safonau uchel presennol ar gyfer cerbydau trwyddedig yn cael eu cynnal, ac na ddylid cymryd unrhyw gamau a fyddai'n peryglu'r safonau hynny. Yn ogystal, yr oedd pryder na fyddai pob cerbyd yn destun yr un meini prawf trwyddedu. Fodd bynnag, cydnabuwyd pwysigrwydd mynd i'r afael â phrinder presennol darpariaeth sy'n hygyrch i gadeiriau olwyn, a rhoddwyd ystyriaeth i'r dewisiadau a nodir yn yr adroddiad fel ffordd o gymell mwy o Gerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn i'r fflyd i fodloni'r galw, yn arbennig ar gyfer cludiant i'r ysgol, lle nad oedd anghenion dysgwyr yn cael eu diwallu ar hyn o bryd. Parthed cynnal safonau diogelwch, eglurodd y swyddogion y gellid cysylltu'r cynnig i gael gwared â'r terfyn oedran a'r gofyniad i fodloni safonau Ewro 6 gyda threfn brofi fanylach ar gyfer y cerbydau hynny.

Credai'r Cadeirydd fod dadl wedi ei rhoi dros ystyried a ddylid rhoi safon uchel wahanol ar Gerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn o ystyried prinder y mathau hynny o gerbydau a'r costau sy'n gysylltiedig â hwy, a meddyliai y byddai'n fuddiol ymgynghori ar y dewisiadau ac ystyried yr ymatebion hynny cyn gwneud penderfyniad terfynol. Teimlai'r Cynghorydd Andrea Tomlin y dylid gwneud mwy i geisio awgrymiadau am ffyrdd eraill o fynd i'r afael â'r prinder presennol o Gerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn, yn hytrach na gwneud newidiadau i safonau presennol y polisi. Cadarnhaodd swyddogion y byddai blwch testun yn cael ei gynnwys mewn unrhyw ymgynghoriad, ac y gellid annog yr awgrymiadau hynny yn rhan o'r broses honno. Cytunodd pawb na ddylid cael unrhyw ostyngiad yn safonau cerbydau o ganlyniad i unrhyw newidiadau arfaethedig sydd i'w gwneud.

PENDERFYNWYD *bod yr aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad ac yn awdurdodi swyddogion i gynnal ymgynghoriad gyda'r holl bartïon cysylltiedig ynghylch y dewisiadau canlynol ac yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar ganlyniadau'r ymgynghoriad –*

(a) peidio â gwneud unrhyw newid i'r gofynion trwyddedu presennol ar gyfer Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn, sy'n golygu eu bod wedi'u trwyddedu ar yr un sail â cherbydau "arferol";

(b) *ystyried dileu'r gofynion oedran presennol ar gyfer Cerbydau Hygyrch i Gadeiriau Olwyn a'u disodli gydag amod bod yn rhaid i bob cerbyd o'r fath gyrraedd safonau allyriadau Ewro 6 a chael prawf cydymffurfio ychwanegol bob blwyddyn unwaith y bydd y cerbyd yn 12 oed a phob blwyddyn y mae wedi'i drwyddedu wedi hynny, h.y. 3 phrawf y flwyddyn bob 4 mis;*

(c) *ystyried (b) uchod heb unrhyw brawf cydymffurfio ychwanegol; ac*

(e) ystyried bod pob cais newydd am Drwydded Cerbyd Hacni yn hygyrch i gadeiriau olwyn.

9 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR TRWYDDEDU AR GYFER 2024/25

Cyflwynodd yr Uwch Swyddog Trwyddedu adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) ar flaenoriaethau'r Adain Drwyddedu ynghyd â rhaglen waith ddiwygiedig ar gyfer 2024/25.

Yr oedd blaenoriaethau'r Adain Drwyddedu yn adlewyrchu'r ddyletswydd a roddir ar yr Awdurdod mewn perthynas â'i gyfrifoldebau o ran ei swyddogaeth drwyddedu, a rheoleiddio, rheoli a gorfodi deiliaid trwyddedau yn effeithiol, yn ogystal ag ymrwymiad yr Awdurdod i greu cymunedau mwy diogel a datblygu'r economi. Yr oedd y rhaglen waith wedi ei drafftio gan ystyried polisïau a oedd yn berthnasol i'r Pwyllgor Trwyddedu a dyddiadau adolygu polisi, ynghyd ag unrhyw newidiadau deddfwriaethol posibl a gynigid gan Lywodraeth Cymru a'r Llywodraeth Ganolog. Oherwydd newidiadau sylweddol i strwythur staffio'r Adain Drwyddedu, a fyddai'n effeithio ar lwyth gwaith presennol y staff, yr oedd y blaenoriaethau i adolygu rhai o'r polisïau a gynlluniwyd wedi eu haildrefnu.

Gofynnodd y Cynghorydd Andrea Tomlin am fwy o wybodaeth ar effaith y strwythur a'r newidiadau o ran staff yn y Tîm Trwyddedu. Cadarnhaodd y Cyfreithiwr y byddai'n briodol trafod y mater y tu allan i'r cyfarfod gan y byddai unrhyw drafodaeth yn debygol o nodi unigolion penodol yn y tîm.

PENDERFYNWYD –

(a) *nodi cynnwys yr adroddiad,*

(b) *cymeradwyo'r rhaglen waith ar gyfer 2024/25 fel yr amlinellir yn Atodiad A yr adroddiad.*

Ar y pwynt hwn dywedodd y Cadeirydd mai hwn fyddai cyfarfod olaf y Pwyllgor Trwyddedu i Reolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd cyn iddo ymddeol, a diolchodd iddo ar ran y Pwyllgor am ei waith caled dros y blynyddoedd a dymuno'n dda iddo ar gyfer y dyfodol. Diolchodd Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd i'r aelodau am eu cefnogaeth, gan ddymuno'n dda iddynt ar gyfer y dyfodol.

Daeth y cyfarfod i ben am 10.50am.